

Holly Smale

Suomentanut Inka Parpola

*Uusi alku,
Cassandra*

*Siskolleni Taralle –
olemme ikuisesti kahden hengen armeija*

Englanninkielinen alkuteos *The Cassandra Complex*

Copyright © Holly Smale 2023

Holly Smale has asserted her right to be identified as the author
of this Work in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988.

First published by Century in 2023.

Suomenkielinen teos © Atena / Kustannusosakeyhtiö Otava Oy

Aiskhylos-sitaatit (s. 5 ja 47): Kirsti Simonsuuri ja Maarit Kaimio.

Atena
Jyväskylä
atena.fi

ISBN 978-951-1-45108-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

*Kun kaikki menee hyvin, voi varjo kaiken pimentää.
Jos on vaikeaa, voi märän sienien hipaisu pyyhkäistä kuvan pois.*

AISKHYLOS

Ensimmäinen luku

Mistä tarina alkaa?

Kirjan ensimmäinen sivu on valhetta, sillä se vain naamioituu aluksi. *Todelliseksi* aluksi – jonkin avaukseksi – vaikka lukijalle annetaan pelkkä mielivaltainen, hiekkään kirjoitettu rivi. *Tämä tarina alkaa tästä*. Valitaan jokin umpimähkäinen tapahtuma. Ignoroidaan kaikki, mitä sitä ennen tapahtui, tai selvitetään ne myöhemmin. Teeskennellään, että maailma seisahtuu kirjan sulkeutuessa tai ettei vakaa päätös ole kuin satunnainen hetki taiten rakennetulla aikajanalla.

Mutta elämä ei ole sellaista, ja siksi kirjat ovatkin vilpillisiä.

Ehkä juuri siitä syystä ihmiset pitävät niistä.

Ja koska lausuin tämän ääneen, minut potkittiin pois Fentiman Roadin lukupiiristä.

Tässä vielä muutama muu maininta jutuista, joihin en enää ole tervetullut:

- Blenheim Roadin lukupiiri
- iso kimppekämpä Walthamstowissa, jossa yritin hetken aikaa asua
- viimeisin parisuhteeni
- tämänhetkinen työpaikkani.

Kaksi jälkimmäistä seurasivat peräkanaa toisiaan. Tänä aamuna Will – poikaystäväni neljän kuukauden ajalta – suuteli minua,

luetelti aivan yllättäen hyvät puoleni ja viimeisteli ylistyspuheensa päättämällä parisuhteemme.

Työpaikan kohtalo selvisi minulle kahdeksisenkymmentä sekuntia sitten.

Pomoni kiristyneistä leukaperistä ja laajentuneista sieraimista päätellen en ole vielä ehtinyt reagoida tähän uuteen tiedonmurenaan. Pomo näyttää himmeältä ja epäselvältä, ikään kuin katsoisin häntä paksun opaailasin takaa. Hänellä on myös kuivunutta kaurapuuroa kauluksessaan, mutta minusta tuntuu, ettei nyt ole sopiva hetki huomauttaa siitä: hän on naimisissa, ja hänen vaimonsa voi huolehtia siitä myöhemmin.

”Cassie”, pomo sanoo lujempaa. ”Kuulitko mitä sanoin?”

Luonnollisestikin kuulin. Muutoin tarjoaisin edelleen hänelle yksityiskohtaista asiakastapaamista käsittelevää raporttia, jota esitellessäni hän irtisanoi minut.

”Tässä ei ole kyse niinkään työsuorituksestasi”, hän paasaa rubeasti. ”Vaikka herra tietää, ettei ihmisen, joka vihaa puhelinsoittoja yhtä kiihkeästi kuin sinä, tulisi työskennellä PR-tehtävissä.”

Nyökkään: varsin osuva arvio.

”Kyse on käytöksestäsi *yleisellä tasolla*. En voi sallia sellaista tässä firmassa. Olet tyyli. Uppiniskainen. Pöyhkeä, suoraan sanottuna. Et ole tiimipelaaja, ja arvaapa mitä tämä yritys tarvitsee?”

”Parempaa kahvikonetta.”

”Juuri tuollaista paskaa minä tarkoitan.”

Kertoisin teille pomoni nimen ja kuvailisin häntä lyhykäisesti, mutta tämän keskustelun perusteella hän ei ole enää pitkään merkittävä henkilöahmo tarinassani.

”Olen puhunut tästä kanssasi lukuisia kertoja – Cassandra, katso minua, kun puhun sinulle. Parhaiten maksava asiakkaamme irtisanoi juuri sopimuksemme sinun – ja nyt tulee suora lainaus – *armottoman epämiellyttävän käytöksesi* takia. Sinusta ei pidetä. Juuri sitä ilmausta he käyttivät. Epämiellyttävä. PR-työ on ihmis-työtä. Ihmisihmisille.”

Hetkinen vain.

”Minä olen ihminen”, panen vastaan. Kohotan leukaani ja pyrin parhaani mukaan tuijottamaan suoraan hänen pupilleihinsa. ”Ja minun käsittääkseni *epämiellyttävyydellä* ei ole mitään tekemistä tehtävänimikkeeni kanssa. Missään tapauksessa sitä ei lue työ-sopimuksessani. Tiedän tämän, koska tarkistin.”

Pomon sieraimet ovat nyt niin laajentuneet, että hän tuo mieleen hevosen.

Ymmärrän vain harvoin toisten ihmisten ajatukset, mutta aistin ne usein: heistä tulvii aaltomaista emootiota, kuin teepannusta kuppiin kaatuvaa teetä. Kun tuo emootio täyttää minut, minun on selvitettävä, mitä se tarkoittaa, mistä se on peräisin ja mitä minun on tehtävä, jotta se ei valu joka puolelle.

Lävitsemi sykkii raivo, joka ei tunnu omaltani: tummanviolettia ja punaista.

Pomon värit ovat hyökkäävät, enkä minä pidä niistä.

”Kuule”, pomo lausuu ja päästää kärsivällisen huokauksen, joka ei muistuta lainkaan hänestä tulvivaa tunnetta. ”Tästä ei tule mitään, Cassie, ja jollain tasolla sinä varmaan jo ymmärrätkin sen. Ehkä sinun pitäisi etsiä jokin sellainen työpaikka, joka soveltuu paremmin... juuri sinun kyvyillesi.”

Will ilmoitti minulle aamulla käytännössä saman. En tiedä, miksi heillä molemmilla on sellainen käsitys, että olen aavistanut lopun olevan tuloillaan, kun asianlaita ei totisesti ole näin.

”Työnkuvaasi kuuluu *suhdetoiminta*”, pomo selventää avuliaasti. ”Voisit ehkä etsiä sellaisen työn, jossa se ei kuulu vaatimukseen.”

Nousen seisomaan, selvitän kurkkuni ja katson rannekelloani: on keskiviikko, eikä vielä edes ruokatunti.

Parisuhde: päättynyt.

Työpaikka: mennyttä.

”No”, tokaisen tynnosti. ”Voihan perkele.”

Eli tästä tarinani alkaa.

Se olisi voinut alkaa mistä tahansa: minun oli vain valittava hetki. Olisin voinut aloittaa siitä, kun heräsin aamulla kämppisteni karjuntaan, tai siitä, kun söin aamiaista (puuroa ja banaania, kuten aina) tai kun valmistelin monimutkaista lahjaa Willille ensimmäisen vuosipäivämme kunniaksi (hiukan liian etuajassa).

Olisin voinut valita hetken juuri ennen Willin tapaamista, mikä olisi ollut myönteisempi alku. Olisin voinut valita päivän, jona vanhempani kuolivat autokolarissa, mikä olisi ollut huomattavasti vähemmän myönteinen.

Mutta minä valitsin tämän: tavallaan puolivälistä.

Kolmekymmentäyksi vuotta *minun* tarinani alusta ja kauan aikaa eräiden toisten tarinan kohtalokkaasta päättymisestä.

Pakkaan pahvilaatikkoon vain hyvin vähän tavaroita, sillä käy ilmi, että ainoa esine työpöydälläni, joka ei kuulu toimistolle, on lahjaksi saamani kahvimuki, jossa on sarjakuvapeuran kuva. Pannen sen laatikkoon. En voi mitenkään tietää, mitä seuraavaksi tapahtuu, mutta oletan, että kofeiinia on kuitenkin edelleen tarjolla.

”Ei ole todellista!” Kollegani Sophie nojautuu työpöytämme yli, kun työnnän nuupahtaneen huonekasvin kainalooni ihan vain siksi, etten näyttäisi siltä kuin jättäisin taakseni yhden kokonaisen vuoden ilman, että minulle on jäänyt siitä mitään käteen. ”Eivät kai ne antaneet sinulle *potkuja*? Sehän on *kamalaa*. Meille kaikille tulee sinua *ihan kauhea* ikävä.”

Minulla ei ole aavistustakaan, tarkoittaako hän tätä vai ei. Mikäli tarkoittaa, se on totisesti odottamatonta: olemme istuneet toisiamme vastapäätä siitä saakka, kun aloitin tässä hommassa, ja tiedän hänestä oikeastaan vain sen, että hän on kaksikymmentäkaksivuotias, pitää tonnikalaleivistä, näpyttelee aggressiivisesti tietokonettaan ja kaivelee nenäänsä ikään kuin kenelläkään meistä ei olisi ääreisnäköä.

”Tuleeko?” kysyn, aidosti uteliaana. ”Miksi?”

Sophie avaa suunsa, sulkee sen jälleen ja ryhtyy moukaroimaan näppäimistöään kuin pelaisi sormenpäillään myyränmätkimispeliä.

”Cassandra!” Pomo ilmestyy ovensuuhun juuri kun olen ryhtynyt puhdistamaan omaa näppäimistöäni antiseptisellä liinalla. ”Mitä helvettiä sinä puuhaat? En käskenyt sinua lähtemään *saman tien*. Voi elämän kevät, mikä sinua vaivaa? Et sitten ajatellut noudataa irtisanomisaikaa?”

”Ai.” Katson laatikkoa ja kasvia. Olen jo pakannut. ”Ei kiitos.”

Siivottuani työpöytäni heilautan käsilaukun olalleni ja takin käsivarrelle, painan pahvilaatikon vatsaani vasten, tungen huonekasvin kömpelösti kainalooni ja yritän saada toimiston oven auki omin voimin. Pitelen sitä auki polvellani samalla, kun katson taakseeni, vaikka tiedänkin – hieman kuin Orfeus manalan rajalla – ettei minun pitäisi.

Toimistossa ei ole koskaan ollut näin hiljaista.

Päät ovat tunnontarkasti kääntyneet pois päin minusta, ikään kuin olisin äkillinen kirkas valonleimahdus. Näppäimistöistä kuuluu keveää napinaa, joka tuo mieleen katolla kävelevät pulut (Sophien kuoliniskujen tehostamina), ikkunanvieruspatteri kurluttaa, vastaanottotiski on sokaisevan lehtikullattu ja vesiautomaatti tiputtaa. Mikäli yritän etsiä jotakin hyvää tästä päivästä – ja minun varmaankin pitäisi – voisin eittämättä ajatella, ettei minun tarvitse ainakaan kuunnella *tuota* kakofoniaa joka sekunti työpäivieni loppuun saakka.

Tehokkuuden voitto. Ihmisille pitäisi useammin antaa kenkää perustavanlaatuisen luonnevikojen vuoksi.

Ovi pamahtaa kiinni takanani. Kavahdan, vaikka paiskaaja olen minä itse. Sitten puhelimeni piippaa, joten tasapainottelen kantamuksiani vaarallisesti yhden polven varassa ja kaivelen luuria esiin. Yritän mahdollisuuksieni mukaan vältellä lukemattomia viestejä. Ne saavat taakkani tuntumaan entistä raskaammalta.

Dankworth siivoa saatana paskasi

Kurtistan kulmiani ja vastaan:

Mitä paskaa mahdat erityisesti tarkoittaa?

Uusi piippaus.

Tosi hupaisaa. Keittiö pidetään siistinä. Se on YHTEISTILA.

Minusta ei pari viikkoa sitten ollut lainkaan hupaisaa, kun mennessäni keskellä yötä alakertaan hakemaan lasillista vettä löysin Salin ja Derekin harrastamasta seksiä jääkaappia vasten.

Tosin ehkä juuri *se* on yhteistilan määritelmä.

Painan hissinnappia kulmat yhä kurtussa ja koluan mielessäni kämppää miettien, mitä olen tällä kertaa mahtanut tehdä väärin. Unohdin pestä puurokulhon ja lusikan. Lattialla on myös keltainen lempihuivini ja sohvanreunuksella violetti neule. Tämä on kuudes kimppekämppäni vuoden sisällä, ja alan tuntea itseni etanaksi: kanniskelen omaisuuttani mukanani, jotten jättäisi itsestäni näkyviä jälkiä.

Vastaan viestiin:

OK

Suoleni alkaa ilmoitella toiminnasta, posket hehkuvat ja rintakehään on kohonnut kirkkaanvaaleanpunainen läiskä. Samea kipu kietoutuu kaulani ympärille kuin tiukasti sidottu huivi.

Kiehtovaa, miten samat tunnetilat toistuvat läpi ihmisen elämän.

Yhtenä hetkenä olen kahdentoista ja seison keskellä urheilukenttää muiden tapellessa siitä, kenen ei tarvitse ottaa minua joukkueeseensa. Seuraavaksi olenkin jo kolmekymppinen, sinkku ja seison hissien vieressä toimistossa, josta olen juuri saanut kenkää, koska kukaan ei halua minua joukkueeseensa. Samat tuntemukset, eri keho. Kirjaimellisesti: viekkaat soluni ovat uusiutuneet näiden vuosien ainakin kahdesti.

Toimiston ovi heilahtaa auki. ”Cassandra?”

Ronald on käyttänyt samaa vaatekappaletta – laivastonsinistä kašmirneuletta – joka päivä siitä saakka, kun aloitti työt täällä pari kuukautta sitten. Neule tuoksuu todella suloiselta, joten epäilen niitä olevan monikossa.

Ronald kävelee kohti, ja paniikki valtaa minut välittömästi. Olen silloin tällöin huomannut hänen katselevan minua naapuripöydästä tulkitsematon ilme kasvoillaan, eikä minulla ole aavistustakaan, mistä mahtaa olla kyse. Himosta? Vastenmielisyydestä? Olen laatinut vastinetta edelliseen nyt jo kuukauden päivät, varmuuden vuoksi.

Olen otettu minua kohtaan osoittamastasi romanttisesta ja/tai seksuaalisesta kiinnostuksesta ottaen huomioon, että olemme vaihtaneet vain välttämättömät tervehdykset, mutta minulla on pitkäaikainen poikaystävä, johon olen miltei varmasti rakastumisillani.

No, se syy ei enää taida olla käyttökelpoinen.

Ronald karauttaa kurkkuaan ja sivelee suurella kourallaan siiliksi leikattua afrotukkaansa. ”Tuo on minun kasvini, ja haluaisin pitää sen.”

Ah. Nöyryytyksen suloinen, huimaava huippaus on nyt täydellinen.

”Tietenkin”, totean jäykästi. ”Anteeksi, Ronald.”

Ronald räpyttää silmiään ja ojentaa kättään; siirryn nopeasti pois, jotta hänen sormensa eivät kosketa omiani, ja melkein pudotan siinä hötäkässä ruukun. Sama hassu pikku tanssi toistuu aina supermarketin kassalla, kun minun on pakko maksaa käteisellä, minkä vuoksi pidän luottokorttia mukana.

Astun hissiin ja painan nappia. Ronald tuntuu arvioivan minua rennosti kuin puolikypsää avokadoa, joten tuijotan lattiaa, kunnes hän saa päätelmänsä tehtyä.

”Heippa”, hän sanoo lopulta.

”Heippa”, sanon, kun hissinovet liukuvat kiinni.

Ja sillä lailla minun tarinani alkaa.

Huumorimuki pahvilaatikossa, luonteen täydellinen teilaus ja ymmärrys siitä, että kun poistun rakennuksesta, minua kaivataan huomattavasti vähemmän kuin puolikuollutta kumiviikunaa.

Toinen luku

Ei kaikki sentään ole pielessä.

Huomenna minun ei ainakaan tarvitse istua meluisassa toimistossa, jonka vastaanotto näyttää siltä kuin kuningas Midas olisi nuoleskellut sitä, minun ei tarvitse kuunnella, kun minua inhoavat ihmiset rouskuttelevat perunalastuja, ja teeskennellä, ettei minun tee mieli kynsiä nahkaa irti naamastani joutuessani latelemaan valheita, joiden kertomisesta minulle maksetaan.

Huomenna on *hyvä* päivä.

Olkoonkin, että sitä seuraavana istun pankinjohtajan pakeilla hengittämässä paperipussiin ja anelemassa lisää maksuaikaa luottokorttilaskulleni. Siksi minun kannattaa varmaan ottaa kaikki irti tästä päivästä.

”Cassandra?”

Kuuluu kilahdus, kun hissinovet liukuvat auki. Syöksyn kohti uloskäyntiä puristaen pahvilaatikkaa uhmakkaasti edessäni kuin jonkinlaista troijalaista kilpeä.

”Neiti Dankworth?” Kaikki kunnia vastaanottovirkailijalle: häntä on hyvin vaikea ohittaa. ”Odota hetki – herra Fawcett on linjalla yhdeksän, ja hänen mukaansa yrityksen tapoihin kuuluu varmistaa, että luovutat henkilökorttisi ennen kuin poistut työpaikalta.”

Cassandra Penelope Dankworth: se on nimeni. (Edesmenneiden) vanhempieni ansiosta kuulostan kreikkalaisen sankarittaren ja himomurhaajan kellariasunnon risteytymältä.

”Ei onnistu”, saan kakaistua. ”Pakomoodissa.”

Sydämeni jyskyttää, suonten seinämät ja pupillit laajenevat, keuhkot laajentuvat ja happi virtaa aivoihin niiden varautuessa johonkin, mitä ne olettavat välittömäksi fyysiseksi vaaraksi. Mikä on superkätevää, jos on tarpeen paeta hurjistunutta villamammuttia, muttei välttämättä niinkään kätevää, jos yrittää vain päästä pois Keski-Lontoossa sijaitsevasta toimistotalosta oksentamatta lenkkitossuilleen.

Yritän pakokauhun vallassa paiskautua useamman kerran vasten ulko-ovea, kunnes vastaanottovirkailija säälii minua ja päästää minut ulos. *Klik.*

Raikas ilma mäjähää vasten kasvojani kuin kirkas muuri.

Seison hetken kadulla silmät kiinni ja yritän kalibroida itseni uudelleen. Silmäluomieni sisäpuolet värähtelevät – kymmenet uppoavat laivat lähettävät pikkuruusia hätäraketteja – ja ellen onnistu välittömästi löytämään rauhoittumiskeinoa, se tapahtuu, eikä kukaan halua sitä: ei täällä, ei yleisellä jalkakäytävällä, ei Sohon sydämessä keskellä ihmisjoukkoja, jotka syövät kahdeksan punnan hintaisia rapupatonkeja.

Tästä syystä Will on toistuvasti kannustanut minua aloittamaan joogan. Tilan jakaminen lukuisien, ylöspäin kohotettujen ihmistakapuolten kanssa kuitenkin herättää minussa varsin epämukavia tunteuksia.

”Anteeksi.” Räikeän oranssiin bombertakkiin pukeutunut nainen naputtaa kevyesti olkapäätäni, ja hätkähdän kuin hän olisi juuri täryttänyt minua sähköpiiskalla. ”Sinä vähän niin kuin tukit tien – onko kaikki hyvin?”

Räpyttelen hänelle silmiäni. ”Banaanimuffini.”

”Anteeksi kuinka?”

Pyörryttävä helputuksen aalto. ”Tarvitsen banaanimuffinin.”

Pahvilaatikkaa tiukasti puristaen lähden saman tien kipittämään kohti kulmauksen pikku kahvilaa. Banaanimuffinit ovat lohduttavia. Banaanimuffinit ovat rauhoittavia ja tuttuja. Banaani-

muffinit eivät herää aamulla ja ilmoita, että välittävät sinusta äärettömän paljon mutta eivät vain enää näe meillä yhteistä tulevaisuutta.

Kahvilan sininen ovikello kilisee perässäni ja saa minut miettimään ohikiitävän hetken ajan *Ihmeellinen on elämää*, kaunista elokuvaa suuresti rakastetusta miehestä, joka vaikuttaa myönteisellä tavalla ympäristöönsä ja johon minulla tästä syystä on vaikeuksia samastua.

”Hei vaan, nuori neiti! Herttinen, jokos kello on yksi? Vai oletko aikaisessa?”

Tuijotan tyhjää tilaa, jossa banaanimuffinien tulisi olla.

”Ai!” Kahvilan omistaja hymyilee ikään kuin koko maailma ei murenisi jalkojeni alla. ”Pelkään pahoin, että meillä oli tänä aamuna toimituksen kanssa ongelmia emmekä saaneet niitä banaaninmakuisia, joihin olet niin kovasti mieltynyt, mutta meillä on niiden sijasta hyvinkin herkullisia suklaamuffineita sekä ihasuttavia suolakaramellin makuisia, joiden voin henkilökohtaisesti vakuuttaa olevan –”

”Banaania”, intän. Kyynelet nousevat äkkiarvaamatta silmiini.

”Ei tänään”, omistaja selventää lempeästi. ”Tule huomenna normiaikaan, niin panen sinulle syrjään oikein ison banaanimuffinin. Okei?”

”Mutta” – suru tuntuu musertavalta – ”minä en ole täällä huomenna.”

”Mitäs jos siinä tapauksessa istuisit hetkeksi? Katsotaan, löydänkö sinulle jotain muuta.”

Mies osoittaa huolestuneena vihreitä samettituoleja, ja mieleeni välähtää elävä muisto: Will juomassa cappuccinoa ja virnistelemässä minulle veikeällä, suklaan reunustamalla kissansuullaan.

”Älä itke, kulta pieni”, kahvilaheppu lisää säikähtäneenä. ”Voin panna sinulle huomenna syrjään useammankin, niin että voit viedä ylimääräiset kotiin ja pakastaa ne?”

En enää koskaan näe Williä.

Niinhän se menee, eikö vain? He sanovat pitävänsä yhteyttä, väittävät että tulet aina olemaan osa heidän elämäänsä, paitsi että se vain kuuluu käsikirjoitukseen – se on valhe, jonka läpi sinun on tarkoitus nähdä – mutta sinä uskot heitä, kunnes he pikkuhiljaa lakkaavat vastaamasta tekstiviesteihisi ja kissavideoihin, ja jonakin päivänä näet heidät Pizza Expressissä jonkun toisen kanssa ja he teeskentelevät, etteivät näe sinua, vaikka huidot kai-kin voimin.

En vain olisi ikinä uskonut, että niin kävisi Willin kanssa. Kaikki sujui hyvin. En saanut tilaisuutta laatia soveliaista poistumisstrategiaa tai vastinetta jättötilanteeseen tai harjoitella etukäteen mielessäni sydänsurua.

En ollut *valmistautunut*.

”Hei”, isoon harmaaseen hattuun sonnustautunut nainen ki-vahtaa, kun kompastelen ulos kahvilasta. ”Mitä sinä –”

Kaikki on samaan aikaan liian kaukana ja liian lähellä, liian kovaäänistä ja myös liian hiljaista: keltainen ovi, oranssi tölkki, kaistale sinitaivasta, pudonnut laivastonsininen hansikas, punainen rengas katukyltin ympärillä; kieppuva kaleidoskooppi.

Pulu lehauttaa rajusti siipiään, ja minä nostan kädet kasvoilleni. Se tulee.

Se tulee, enkä minä ilman banaanimuffiniani pysty mitenkään pysäyttämään sitä.

Minun on päästävä kotiin *nyt*.

Horjahtelen nurkan taakse henki pihisten ja törmään niin äkil-liseen, raakaan ja tuskalliseen jylinään, että kestää hetken käsittää, ettei se tule sisältäni.

”*Turkis on murha! Turkis on murha! Turkis on murha!*”

”Muodilla ei ole omaatuntoa!” Nainen, jolla on violetti potta-kampaus, ojentaa minulle lehtisen. ”Joka vuosi sata miljoonaa eläintä tapetaan turkkinsa takia! Ne viettävät elämänsä pikkuruisissa häikeissä, minkä jälkeen ne teurastetaan julmasti, vain jotta ihmiset voivat käyttää niiden nahkoja!”

Sinisävyistä purppuraa; sipuli- ja juustohönkä. Tulikumana hehkuva sähkövirtaus kulkee pään sivusta toiseen. Vavahteleva kehoni työnnetään päin paidattoman miehen tahmaista, paljasta ihoa.

”Minkit ovat puolittain vesieläimiä!” mies ärjäisee, kun tuijotan hänen nännejään. ”Ne ovat kehittyneet pidättelemään hengitystään, ja siksi ne kärsivät niin kaameasti kaasutusprosessin aikana!”

”Minä –” äkötelen, ja sen jälkeen kompastun viiriin, ja minut pyyhkäistään alas Regent Streetiä kuin halvaantunut delfiini, joka on eksynyt satojen kirkasväristen, kirkuvien, villamyssyisten, megafoneilla ja pilleillä varustettujen kalojen parveen.

”TURKIS ON MURHA!”

”Turkis on murha!”

”TURKIS ON MURHA!”

Rummut paukkuvat, jossain pöllähtää violetti savupilvi, autontorvi tyyttää, lapsi alkaa kirkua ja koira haukkuu. Puhdas äänivalli kulkee lävitsemi, ja alan hajota solutasolla, samalla tavalla kuin lasi värähtelee juuri ennen halkeamistaan.

”Kokovartalosähkötuoli!” Vanha nainen työntyy aivan kiinni naamaani: ihohuokokset kuin oranssia korallia, tunteet neonkeltaista leiskuntaa. ”Ketuille työnnetään elektrodi perseeseen! Kuulostaako hauskalta, häh?”

Seuraan hänen katsettaan käsilaukkuuni kiinnitettyyn suureen, pörröiseen häntään. Will kiusoittelee minua välillä siitä, että olen ”ihan kuin pikkulapsi”, mutta tykkään pidellä hännästä lujasti kiinni, kun olen ruuhkajunassa tai joku tulee liian lähelle postijonossa. Häntä on myös selkeästi keinotekoinen: se on kirkkaanvihreä, helkkari soikoon.

Tästä syystä avaan suuni: haluan selittää kohteliaasti mistä on kyse. Juuri silloin tahmainen nestesuihku osuu naamaani. Se haisee happamelta, maistuu musteelta ja mätäneviltä nallekarkeilta.

Kun nostan kättäni, näen että se on punainen.

Joku alkaa ulvoa kovaan ääneen.

Ja vasta kun ryhdyn epätoivoisesti kynsimään ja tyrkkimään tietäni pois väkijoukosta, tajuan kaamean, monotonisen äänen kumpuavan minusta.

Se on täällä.

Se on täällä, ja minä olen jonkin peitossa (veren? maalin? maissisiirapin?) ja ilotulitteet räjähtelevät silmäluomieni sisällä ja minä olen *epämiellyttävä* ja *armottoman ärsyttävä* ja jälleen kerran työtön ja jossain raikuu sireeni ja kaupan hälytin räikyy päässäni eikä Will rakasta minua, ei voinut rakastaa minua, ehkä mitään rakastettavaa ei ole eikä *missään ole helvetti ainuttakaan banaanimuffinia*.

Nyyhkytän nyt jo aivan avoimesti ja valitsen ainoan vaihtoehdon, joka minulla on jäljellä. Etsin lähimmän tyhjän oven suun ja käperryn maahan pieneksi palloksi käsivarret tiukasti pään ympärillä.

(”Cassandran on lakattava reagoimasta stressiin siilipuolustuksella.”)

Ja minä odotan, kunnes kaikki muuttuu mustaksi.

Kolmas luku

Tiedän, että käyttäydyn oudosti.

Ihmiset ovat toitottaneet minulle outouttani jo pienestä pitäen, vaihtelevin suuttumuksen ja ärtymyksen astein. Vuosien saatossa pikku ”episodini” on määritelty seuraavalla tavalla:

Viktoriaaninen hysteria (”Tuokaa hänelle hajusuolaa”)

Dramaattinen luonteenlaatu

Epätoivoinen tarve saada huomiota

Patologinen taipumus juhlien pilaamiseen.

Tiedän varmaksi vain sen, että kunhan pääsen mahdollisimman nopeasti johonkin pimeään ja hiljaiseen tilaan silloin, kun huomaa ”kiukunpuuskan” olevan tulossa, se laantuu usein juuri ennen huippuaan, kuin aivastus tai orgasmi.

Ja ellen pääse...

Sanotaan vain, että olen viettänyt ison osan elämästäni jatkuvassa pelossa siitä, että seuraava romahdus koittaa kesken asiakastapaamisen, Zaran myymälässä lauantai-iltapäivänä tai jonkun häissä. (”Cassandran on lakattava kuvittelemasta, että kaikessa on kyse hänestä.”) Teoriani mukaan aivoni ovat kuin vetelä IT-osasto, ja aina kun sähköissä on jotain häikkää, porukka panikoi ja vetää piuhan seinästä.

Kytkekää hänet pois päältä ja käynnistäkää uudelleen: katsokaa auttaako se.

Tämän kohtauksen on täytynyt olla poikkeuksellisen paha, sillä kun vihdoin pulpahdan takaisin pinnalle, raajani ovat raapima-

jälkien peitossa, kehoni tuntuu turvonneelta – kuin vedellä täytettyä ilmapalloa – ja katu on pimeä ja jälleen entisensä. Mielenosoitus on poissa.

Katson värisevää rannettani vähän tarkemmin: kellokin on poissa.

Silmäilen ympärilleni: samoin pahvilaatikko mukeineen.

Kiva juttu. Kiitos vaan, Lontoo.

Minua jomottaa kaikkialta, ja yritän tokkuraisena kohota kuin Afrodite, paitsi että toisin kuin kreikkalainen rakkauden ja kauneuden jumalatar, minä olen rään peittämä työtön, hieman päälle kolmikymppinen nainen, ja sen sijaan, että astuisin sulokkaasti simpukankuoresta, roikun hikisenä uuden, Bar Humbugiksi nimetyn ravitsemusliikkeen ovenkahvassa pyrkien välttämään katsekontaktia paheksuvaan roskakuskiin.

Hyvä puoli on se, että minulla on nyt äärettömän paljon tyyneempi olo.

Aivoistani voi sanoa mitä haluaa – ja usea ihminen on vuosikymmenten aikana halunnutkin – mutta ne totisesti osaavat palautua tehdasasetuksiin.

”HALLOO? KUKA SIELLÄ?”

Kunpa kämppikseni lakkaisivat huutamasta samaa aina kun avaan ulko-oven: olen ainoa vieras ihminen, joka täällä asuu.

”Cassandra”, sanon ja lukitsen oven takanani.

Huolellisen harkinnan jälkeen tuhlasin Uber-kyytiin palatak-seni kotiin Brixtoniin sen sijaan, että olisin tavanomaiseen tapaani pyrkinyt navigoimaan julkisessa liikenteessä. Nyt ei välttämättä ole fiksuin hetki ryhtyä heittelemään käteistä sinne sun tänne, mutta ei myöskään ole oikea hetki laskeutua puoli kilometriä maan alle, kun aivot tuntuvat ylimaidotetulta perunamuusilta.

”Ai.” Sal ilmestyy keittiön ovele yllään kirkkaanpinkit mikro-sortsit. Hän nostaa rennosti siron jalkansa treenatulle säärelleen kuin naurettavan kaunis flamingo. ”Se olet sinä.”

”KUKA?” Derek kiljuu jälleen olohuoneesta.

”Cassandra”, Sal huikkaa tahallisen pettyneesti ja silmäilee minua epäluuloisesti kuin olisin juuri murtautunut sisään. ”Odoteltiin ruokalähettiä.”

”Onko heillä nykyisin oma avain?” Lasken laukkuni lattialle ja riisun lenkkarit.

”Hah. Aina yhtä sietämättömän nokkela.”

Salini Malhotra on hitusen minua lyhyempi – ”pitkä tytöksi” (tämä on noin yleensä ottaen ainoastaan lyhyiden miesten tekemä huomio) – ja hänellä on hehkuva iho, täyteläiset huulet ja sellaiset poskipäät, joita voisin hyvin kuvitella itsensä Zeuksen kairtamiksi. Derek Miller on hänen poikaystävänsä ja yhtä lailla puoleensavetävä, mikäli sattuu olemaan mieltynyt miehiin, jotka jättävät hampaanvalkaisuliuskvoja ja vaaleita partakarvoja ympäröivä kylpyhuonetta. Itse en ole heihin päin kallellaan.

Olen asunut täällä nyt puolisen vuotta, ja yhä edelleen kämpäkaverini tutkailee piirteitäni kuin odottaen, että häntä jossakin myöhemmässä vaiheessa pyydetäisiin luonnostelevaan ne.

”Ai”, sanon. Muistan äkkiä mielenosoituksen tekoveren ja tajuun, että näytän luultavasti siltä kuin olisin käväissyt matkan varrella lihamyllyssä ja unohtanut koko jutun. ”En ole loukkaantunut, joten ei kannata huolestua.”

”En olettanutkaan niin”, Sal huokaisee uupuneesti, laskee jalkansa maahan ja kääntyy etsimään komerosta lasia. ”Vaikutat oikein kykeneväiseltä huolehtimaan itsestäsi, Cassandra.”

Katson häntä parin sekunnin ajan. Hänestä huokuva väri ei ole aivan vihaa, mutta samaan kategoriaan se kyllä kuuluu: sinipunaisista, kuin sen kalliin merkkihuulipunan sävy, jota minua on kielletty käyttämästä, koska se riitelee hiusteni värin kanssa. Tunnen hänen emootionsa intensiteetin kutittelevan ihoni reunoja, yrittävän työntyä sisään. Ei aivan vihaa, pikemminkin kaunaa, liian kirkasta ollakseen inhoa....

”Derek”, Sal huikkaa olohuoneeseen. ”*Toinen* tyttöystäväsi on

täällä. Etkö aio tulla moikkaamaan?”

Sal ei selvästikään ole antanut minulle vielä anteeksi. Hänestä sinkoilee myös oksennuksenkeltaisia roiskeita, mutta siinä ei ole mitään järkeä, ja minua väsyttää, joten minun on täytynyt lukea hänet väärin.

”Ole ihmisiksi, beibe”, Derek moittii laahustaessaan huoneeseen hammastahnamallin tyhjä hymy huulillaan ja Salin takamusta tuijottaen. ”Cass mokasi. Me kaikki mokataan joskus. Yritä unohtaa se; mehän eletään saman katon alla, eikö vaan?”

Sitten Derek kietoo hitaasti pitkän käsivartensa Salin ympärille ja vetää hänet suudelmaan. Liike tuo mieleeni maapähkinää syövän elefantin.

”Selvä”, Sal niiskaisee ja vilkuilee minua valppaasti Derekin olan yli, ikään kuin olisin avotulen ääreen asetettu bensakanisteri, jota pitää valvoa siltä varalta, että poltan koko talon maan tasalle. ”Sori. Minusta vain tuntuu siltä, että meidän kaikkien kannalta olisi helpompaa, jos me voitaisiin taas olla ihan kaksin tässä kämpässä. Tämä ei oikeastaan ole riittävän suuri kolmelle. Sitä paitsi hän on kolmikymppinen. Luulisi, että hän jo siinä iässä haluaisi ihan oman asunnon?”

Ikään kuin panttaisain kauniin, Primrose Hillissä sijaitsevan huoneiston käsirahaa ihan vain siksi, että haluan jumittaa heidän pikkuruisessa varastokomerossaan Brixtonissa siitä silkasta ilosta, että pääsen tarkkailemaan heidän kähmintäänsä teepussin vierellä.

”Te olette kumpikin kaksikymmentäyhdeksän”, tokaisen ykskantaan.

”Kaikki tietävät, että kolmekymmentä on se rajapyykki, jonka jälkeen kimppakämpä jonkun muun kuin panokaverin kanssa on yksinomaan säälittävää.” Sal irrottautuu Derekistä ja siristelee tummanruskeita silmiään suuntaani kuin olisin epämuotoinen Tupperware-rasia, jolle hänen on pakko keksiä jokin säilytyspaikka. ”Mikset muuta sen lakimiehen luo, jonka kanssa seukkaat?”

Turha sinun on täällä kiihkoissasi jumittaa.”

Vatsaani kouristaa kuin joku olisi mäjäyttänyt minua haavi-pallomailalla: en ole kokenut tunnetta pitkään aikaan, mutta se on kaiverrettu syvälle lihasmuistiini.

Asia on aivan päinvastoin: tästä on kiihko kaukana.

”Will ei ole lakimies”, sanon. ”Hän on luontokuvaaja.”

Olen aikeissa tokaista voitonriemuisesti, ettei hän enää seurustelee kanssani, mutta tajuan onneksi ajoissa, että sutkaus osuisi vain omaan nilkkaan.

”Anna olla jo”, Derek sanoo lujasti ja napauttaa Salia hellästi nenälle. ”Olen tosissani. Sanoimme, että annamme Cassielle niin paljon aikaa kuin hän uuden asunnon etsimiseen tarvitsee, ja niin me teemme. Emme me mitään mulkkuja ole.”

”Etsin koko ajan”, sanon. ”Ihan tosi.”

”Etsimisellä” tarkoitan: avasin asunnonvälityssivut kahdesti ja kävin läpi ne yksiöt, joihin minulla on varaa. Tämän jälkeen päätin, että huoneessa täytyy vähintäänkin olla suihkukoppi, joka ei kosketa sänkyä, sekä hana, josta tulee kuumaa vettä. Suljin päättäväisesti läppärin. Jos piileskelen huoneessani riittävän kauan, he ehkä unohtavat parin kuukauden takaisen selkkauksen, ja voimme palata normaalielämään.

”Normaalilla” tarkoitan sitä, ettei meillä ole absoluuttisesti mitään yhteistä ja että he kommentoivat aika ajoin passiivis-aggressiivisesti vaatevalintojani.

En siltikään käsitä, mitä helvettiä *tämä* on.

”Etsin uutterammin”, mumisen ja silmäilen keittiötä kulmat kurtussa. Jokin tuntuu väärältä. Täällä haisee... erilaiselta. Sal ja Derek söivät eilisiltana kalaa ja ranskalaisia, ja tavallisesti olutleivitetty kuolema löyhkää huoneessa päiväkausia, mutta se on jo kadonnut. Keltainen kaulahuivini roikkuu jälleen koukussa, ja kun käännyn kohti sohvaa, violetti neuleeni on kadonnut.

Voihan paska. Minulla oli niin ratkiriemukas päivä, että unohdin ne tekstiviestit tyystin.

”Pyydän anteeksi, että tulin epähuomiossa jättäneeksi puurotarpeet esille”, lausun muodollisesti ja käännyn kohti pesuallasta. ”Tiskaan astiani saman tien.”

Paitsi että nekin ovat poissa.

”Kävikö täällä siivooja?” Siilikulhoni on jälleen siististi pikkuriikkisellä hyllylläni (siinä ainoassa keittiötilassa, jonka he minulle osoittivat ja joka minun täytyy järjestellä päivittäin Tetris-tyyppisesti, jotta tavarat eivät putoile ulos). ”En nimittäin ole varma, pystynkö... osallistumaan kuluihin juuri nyt.”

”Mitä?” Sal panee telkkarin täysille.

”Antaa olla”, huokaisen. Kertoisin teille, miten onnistuin jälleen kerran pilaamaan lupaavasti alkaneen yrityksen asua kimppekämpässä, mutta olen jo kertaalleen joutunut kokemaan tuon nöyryyden. Riittänee kun kerron, että kyse oli väärinkäsityksestä, ettei se lukeudu hienoimpien hetkieni joukkoon ja etten varsinaisesti syytä Salia siitä, että hän kohtelee minua kuin huumoritapettia, joka tuntui aikoinaan hyvältä ajatukselta mutta josta eroon hankiutuminen on osoittautunut kohtuuttoman hankalaksi.

”Ai!” Sal kiljaisee, kun suuntaan portaisiin ja kohti pikkuruista huonettani. ”Sait taas kirjeen, Cassandra! Panin sen jälleen kerran ovesi ulkopuolelle, mutta voisitko ystävällisesti vastedes hoitaa omat postisi? En ole henkilökohtainen sihteerisi, helveti soikoon.”

Nostan kirjekuoren maasta silmiäni räpytellen. Nojaudun oveen kuin keski-ikäinen, viinansyöjä äijä räkälän edessä. Tuttu käsiala – *Cass* – saa kehoni vavahtamaan epämukavasti. Suljen silmäni, kunnes tunne laantuu.

Sain eilenkin kirjeen. Tämä alkaa riistäytyä käsistä.

Revin kirjekuoren kahtia, avaan oven ja viskaan kappaleet roskakoriin edellisten seuraksi. Minulla ei ole pienintäkään aikomusta lukea kirjettä tai vastata siihen. Suljen hiljaa oven, lysähdän selälleni kapealle parivuoteelle ja tuijotan tyhjin katsein kattoa. Tämä on kiva pikku huone, enkä haluaisi lähteä täältä kuin pakkon edessä. Kyllä vain, huone oli alkujaan kylppäri ja se on niin

pieni, että minun oli ripustettava laaja vaatekokoelmani rekeille ja hyllyille halkeilleen pesualtaan viereen. Sellainen on visuaalisesti ahdistavaa, vaikka vaatteet olisikin järjestetty värin ja materiaalin mukaan (kuten olen ne tietenkin järjestänyt).

Huone on kuitenkin myös siisti, halpa ja täydellisen symmetrinen, mikä on harvinainen yhdistelmä Lontoossa. Huoneessa ei myöskään ole näkyvää hometta tai veritahroja ja siinä on oikea ikkuna, jollaista ei ollut viidessä niistä kahdeksasta kämpästä, joita eilen silmäilin netissä. Aurinko osuu aamuisin ikkunaan juuri ennen töihin lähtöä, ja jos nukahdan tiettyssä asennossa, saatan joskus herätä silmäluomilleni lankeavaan lämpimään, iloisenkeltaiseen juovaan.

Hyvin satunnaisesti tuo tietty juova osuu myös Willin paljaaseen rintaan, mikä tarkoittaa, että mikäli asentoni on juuri oikeanlainen, saan herätä myös hänen sydämensä sykkeeseen.

Sain, mennyt aikamuoto, ei enää sidoksissa nykyhetkeen.

Helvetti.

Nappaan puhelimeni ja näpyttelen viestin, ennen kuin ylpeys tai itsekunnioitus ehtii estää minua:

Oletko absoluuttisen varma,
että teimme oikean päätöksen?

Olen oikeastaan melko tyytyväinen monikkomuotoon, jolla arvokkaasti vihjaan meidän päätyneen yhteistuumin nykyiseen tilanteeseemme, vaikkemme millään muotoa näin tehneetkään.

Sitten lähetän viestin, pidätän hengitystäni ja yritän olla laskematta.

Neljänkymmenen kahdeksan sekunnin kuluttua:

Kyllä! Siitä tulee mahtavaa. Saatpa nähdä!

Räpyttelen silmiäni näytölle. Höh?

Mahtava ei ole sana, jota minä käyttäisin, Will.

Uusi piippaus.

Sinä ja synonymisanakirja-aiivosi. Verratonta. Ällistyttävää.
Elämää muuttavaa. Paras päätös ikinä. Onko näin parempi?

Ei oikeastaan, ei. Ihmiset kyselevät minulta jatkuvasti, mikä minua vaivaa, mutta aina välillä tulen miettineeksi, mahdanko minä itse olla se ongelma. Tuo on sopimattomin silmäniskuemoji, minkä olen koskaan nähnyt.

Vastaan viestiin leukojani kiristellen.

Toivottavasti olet tyytyväinen.

Sitten viskaan puhelimen sängyn päähän.

Neljä kuukautta.

Vietin neljä kuukautta elämästäni miehen kanssa, joka tällä hetkellä ilmeisesti juhlii parisuhteemme päättymistä kuin jalkapallon MM-kisojen loppuottelua. Ja olisihan minun pitänyt arvata: sehän tässä niin noloa onkin. Will on komea, kolmekymmentäneljävuotias mies, jolla on takanaan vakava, melkein avioliittoon johtanut suhde; minä puolestani keräilen yhä käytettyjä elokuva-lippujamme ja pidän tarkkaa lukua siitä, monillako treffeillä olemme käyneet. Eilislta oli numero kaksikymmentäkuusi, ja se ansait-sisi mielestäni *hiukan* enemmän kunnioitusta kuin luonnehdinnan ”paras päätös ikinä”, kiitos vain.

Selventääkseni asiaa minä en ole *aina* ollut jätetty osapuoli.

Saatatte kenties kuvitella näin, mutta minulla on ollut kolmekymmentäyksi lyhytaikaista kumppania, ja sanoisin, että viidestäkymmenestäviidestä kuuteenkymmeneen prosenttia tapauksista minä olen hoitanut jättämisen. Tapailu ja parisuhteet ovat äärimmäisen näännyttäviä, vaikka toinen osapuoli haluaisikin olla osallisena. Will ei sitä kuitenkaan missään tapauksessa halua, mikä tuli asken harvinaisen selväksi.

Minua alkaa yhtäkkiä uuvuttaa, joten kaivaudun peiton alle ja kiskon sen pääni yli, niin että se muodostaa eräänlaisen pienen